

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

בפני כב' השופט אברהם טל, אב"ד – סג"נ

כב' השופטת זהבה בוסתן

כב' השופט אהרון מקובר

חבשי חסן

העותר

נגד

ועדת השחרורים המיוחדת

המשיבה

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

זוהי עתירה כנגד החלטת ועדת השחרורים המיוחדת, מיום 17.1.13 שדחתה (בדיון חוזר) את בקשת העותר לשחרור מוקדם.

כללי-

העותר, בן 93, מרצה מאסר עולם בגין רצח בתו אותה הצית בהיותה בהריון בגין "פגיעה בכבוד המשפחה". עונשו נקצב ע"י נשיא המדינה ל-25 שנים.

בקשותיו לשחרור מוקדם נידונו מספר פעמים בפני המשיבה בהרכבים שונים, שהחליטה לדחות אותן. מזה כשנה ו-8 חודשים שוהה העותר בבית סוהר מגן, במרכז הרפואי של שב"ס, עקב החמרה במצבו הסיעודי והבריאותי.

ביום 13.1.13 החליטה המשיבה, בדיון חוזר שקיימה, לדחות פעם נוספת את בקשתו של העותר לשחרור מוקדם מאחר ולא חל בו שינוי בולט ממשי כנדרש בסעיף 10(ב) לחוק שחרור על תנאי תשנ"א-2001 (להלן: "החוק").

החלטה זו היא נושא העתירה שבפנינו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

החלטת המשיבה

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
1. ביום 3.2.11 טען העותר בפני ביהמ"ש העליון ברע"ב 3970/10 כי חל שינוי בתפיסתו ובהתייחסותו לעבירה שביצע אולם בשל בעיות שפה הוא אינו יכול ליצור קשר עם הגורמים המטפלים. עתירתו נדחתה אך נקבע שעל שב"ס לאפשר לו מפגשים עם גורם טיפולי דובר ערבית, כדי לאפשר הגשת חו"ד של ועדת אלמ"ב לוועדת השחרורים, שתהיה מבוססת על מלוא המידע, והוועדה תקיים דיון בהחלטתה מיום 29.7.10 לדחות את בקשתו לשחרור מוקדם. משכך, העתירה נבחנת על יסוד הממצאים שנקבעו בהחלטת הוועדה מיום 29.7.10, ויש לברר מה התחדש על רקע הוראות סעיפים 5, 9, ו-10(ב) לחוק.
 2. ועדת אלמ"ב המליצה על שחרורו המוקדם של העותר שכן הוא מביע חרטה ורגשות אשם ומבין את חומרת מעשיו. הוא מאושפז במר"ש נוכח מצבו הרפואי והסיעודי, בן 92, ריצה 22 שנים לאחר שרצח את בתו בהיותו בן 70. אמנם לא ידוע על מעורבות נוספת בפלילים, אלא שלדעת המשיבה יש לכך משקל מועט מאוד לנוכח הנסיבות הנוראות של העבירה. העותר נמצא שנים בסבב חופשות, תפקודו תקין ואין לו בעיות משמעות. הוא נטל חלק בקבוצה לשליטה בכעסים והיה בקשר פרטני עם עו"ס בכלא חרמון.
 3. בדוח הסוציאלי מיום 4.11.12, נכתב כי משפחתו של העותר מגויסת ומוכנה לשחרורו ובני המשפחה מוכנים שישבו לגור איתם. אין לעותר רקע פסיכיאטרי התמכרותי, הוא מודה במיוחס לו, מביע חרטה ורגשות אשם ומבין את מעשיו. בחו"ד רפואית מיום 17.12.12, נכתב שמצבו הסיעודי של העותר הוחמר ובחו"ד פסיכיאטרית נכתב כי הוא לא מאובחן כסובל מבעיה פסיכיאטרית כלשהי. רש"א הודיעה כי תיבחן את האפשרות להפנותו לתכנית שיקום בפיקוחה, אולם הדבר אינו רלוונטי כל עוד לא הוחלט כי העותר ראוי לשחרור מוקדם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

4. וועדת אלמ"ב קיימה 8 דיונים בעניינו של העותר. בחו"ד מיום 14.8.12, נכתב כי התרשמות גורמי הטיפול בכלא היא שהמוטיבציה של העותר לטיפול אינה מונעת מרצון לשינוי ולמידה אלא מרצון לרווחים משניים. העותר יזם ומימן לעצמו טיפול פסיכולוגי פרטי שקיבל בכלא, בו התרשם הבודק מהליך טיפולי ורגשי משמעותי ומתובנות קוגניטיביות של העותר בקשר לרצח ולמחיר שגבה ממנו וממשפחתו. העותר השתתף בכלא בקבוצה לשליטה בכעסים במשך 12 מפגשים, אלא שמנחי הקבוצה התרשמו מקיומו של ספק באשר למידת הבנתו והפנמתו את התכנים. בדיון קודם בוועדת אלמ"ב דווח שהעותר השתתף בשיחות פרטניות בכלא חרמון, והרושם היה שחל שינוי מסוים בתפיסתו העצמית כקורבן לנסיבות משפחתיות ובכל הקשור להבנת עמדותיו הנוקשות ועיוותי חשיבה שהביאו לביצוע העבירה. הטיפול נקטע כיוון שהעותר הועבר למר"ש בשל ההתדרדרות במצבו הרפואי.
- חברי ועדת אלמ"ב אמרו בדיון הקודם כי הטיפול הפרטני שהחל העותר מהווה ראשיתו של תהליך בלבד ולא יכול להחליף תהליך טיפולי אינטנסיבי ומעמיק. בדיון הקודם לא הומלץ על שחרורו המוקדם כיוון שהעותר לא השכיל לנצל את תקופת המאסר הארוכה כדי לעבור הליך טיפולי. בדיון האחרון בוועדת אלמ"ב נאמר שלנוכח מצבו הרפואי לא ניתן להמשיך בטיפול אינטנסיבי ואילו הטיפול הפרטני עם עו"ס דובר ערבית לא מתאפשר. לפי התרשמות הדרג המטפל במר"ש יכולתו של העותר להפיק תועלת מהטיפול נמוכה היום בשל מגבלותיו הקוגניטיביות והפיזיות.
- ועדת אלמ"ב המליצה להעניק שחרור מוקדם לעותר על יסוד הנימוקים הבאים: 1. משפחתו מגויסת ובנויה לשחרורו, 2. התדרדרות מצבו הרפואי, 3. יתרת מאסרו ונכונותו לשינוי, 4. הערכת מסוכנות נמוכה, 5. העותר יצא לחופשות רבות והתנהגותו לטווח הקצר נבחנה לאורך שנים.
5. בחו"ד אלמ"ב נכתב כי לא חל שינוי מהותי במצבו של העותר מבחינה טיפולית מאז הדיון הקודם, אולם הטיפול נקטע שלא מיוזמתו ושליטתו אלא בנסיבות רפואיות. משכך, לא ניתן לקבל את המלצת ועדת אלמ"ב, שכן על ועדת השחרורים מוטלת החובה להשקיף על הנושא בראיה אובייקטיבית, בניגוד לוועדת אלמ"ב שמדגישה את ההיבט הסובייקטיבי בהתנהלות העותר.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

- 1 על העותר מוטל להוכיח שהתקיימו כל התנאים לשחרורו המוקדם. 6.
- 2 על פי המכלול הראייתי העותר איננו בר-שחרור בהתאם לאמות המידה
- 3 שנקבעו בסעיפים 5, 9, ו-10(ב) לחוק ובפסיקה.
- 4
- 5 נקודת הכובד היא ס' 10(ב) לחוק, שכן השיקולים שנקבעו בו מהווים את הערך 7.
- 6 המוסף שעל המשיבה להתחשב בו בבואה לדון בשחרורו המוקדם של אסיר
- 7 עולם.
- 8 סעיף זה כולל בחובו אמות מידה אובייקטיביות הכוללות שינויים בדפוסי
- 9 התנהגות וחשיבה עברייניים, כשהשינויים מוכחים לאורך תקופה ניכרת,
- 10 וכאשר ברור שמתרחש תהליך של שינוי משמעותי ועמוק באישיותו של
- 11 האסיר. ועדת אלמ"ב האחרונה, שהייתה ערה לחו"ד אלמ"ב בדיון הקודם
- 12 שלא המליצה על שחרורו מוקדם, אמרה שלא חל שינוי מהותי במצבו של
- 13 העותר מבחינה טיפולית מאז הדיון הקודם, וטיפולו נקטע בנסיבות רפואיות.
- 14 מצבו הרפואי של העותר לא הוטב מהדיון הקודם ואינו מאפשר מימוש
- 15 המלצות הוועדה. נתונים אלו אינם יכולים להוות בסיס לשחרורו המוקדם של
- 16 העותר, כיוון שאינם מהווים מבחן אובייקטיבי להוכחת שינוי תודעתי
- 17 משמעותי באישיותו של העותר, אלא לכל היותר מסבירים מדוע נקטע הטיפול
- 18 בו.
- 19
- 20 דברי העותר בפני המשיבה נאמרו מתוך ריחוק רגשי מהעבירה, נסיבותיה, 8.
- 21 תוצאותיה וזהות הקורבן-בתו, ויש לתת להם משקל מועט בהחלטתה.
- 22 הנסיבות המצמררות של העבירה מהוות אף הן שיקול בהחלטה.
- 23
- 24 נוכח האמור, העותר אינו ראוי לשחרור מוקדם כיוון שלא חל בו שינוי בולט 9.
- 25 וממשי מבחינת הבנת חומרת מעשיו ומוכנותו להשתלב בחברה ולתרום לה.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

נימוקי העתירה:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
1. הוועדה התעלמה מכל הנתונים שהובאו בפניה, ובכללם:
- (א) העותר השתלב בתכנית טיפול פרטנית בתוך הכלא, ממנה הצליח להפיק תועלת חיובית, אולם זו נקטעה עקב ההתדרדרות במצבו הבריאותי.
- (ב) ועדת אלמ"ב הסכימה לראשונה לשחרור המוקדם של העותר, בניגוד לעמדתה במשך שנים, וקבעה כי מסוכנותו לטווח הארוך מוערכת כנמוכה.
- (ג) העותר השתתף בסדרת מפגשים טיפוליים עם פסיכולוג פרטי מהם הפיק תועלת חיובית.
- מאז שנת 2006, ובמהלך חופשותיו, השתתף העותר בשיחות פרטניות ביחידה למניעת אלימות במשפחה במועצה המקומית איכסאל, שהתרשמה שהוא מתחרט על מעשיו.
- הוכנה תכנית טיפול מפורטת מטעם המועצה המקומית, שכוללת טיפול פרטני ושילוב במרכז יום לקשיש משך 5 ימים בשבוע, תוך הענקת שרותים רפואיים וסוציאליים, ורש"א מוכנה לפקח על תכנית זו.
- (ד) התרשמות גורמי הטיפול, בראשות ועדת אלמ"ב, היא כי משפחת העותר מגויסת ומוכנה לקלוט אותו חזרה.
- (ה) העותר מודה במיוחס לו, מביע חרטה ורגשות אשם, ומבין את חומרת מעשיו.
- (ו) העותר יצא ליותר מ-180 חופשות ללא ארועים חריגים.
- (ז) התנהגותו של העותר בכלא טובה, ללא עבירות משמעת.
2. המשיבה בחרה לתת משקל בלעדי לשיקול שקבוע בס' 10(ב) לחוק, שעניינו בחינת השינוי הבולט שחל בעותר. המשיבה שגתה כאשר קבעה שלא חל בעותר שינוי כזה. לחילופין, גם אם לא הצליח העותר להוכיח שחל בו השינוי הבולט, היה על המשיבה לנמק מדוע נתנה לסעיף זה מעמד של תנאי סף ושיקול בלעדי, בניגוד לחוק ולתכליתו. סעיפים 9 ו-10(ב) לחוק משמשים מבחן עזר לשיקולי העל הקבועים בסעיף 5 לחוק, שמתייחס לשאלה האם העותר ראוי לשחרור והאם שחרורו אינו מסכן את הציבור. גם אם השיקולים בסעיפים 9 ו-10(ב)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

- 1 מתווספים לשיקולים הקבועים בסעיף 5 לחוק, היה על המשיבה לנמק מדוע
2 העניקה משקל בכורה בלעדי לשיקול הקבוע בסי' 10(ב).
3
4 3. לא ברור כיצד יכול העותר, במצבו, להשתלב בחברה ולתרום לה.
5 המשיבה הציבה רף בלתי הולם לנסיבותיו של העותר, שאין לו שליטה עליהן,
6 ולא התחשבה ביכולותיו המוגבלות עקב גילו ומצבו בריאותו הקשה. משמעות
7 ההחלטה היא סתימת הגולל על שחרורו המוקדם של העותר למרות שלהערכת
8 גורמי הטיפול מסוכנותו נמוכה.
9
10 4. העותר ראוי לשחרור מוקדם ושחרורו אינו מסכן את הציבור, זאת בשים לב
11 לחו"ד ועדת אלמ"ב, חו"ד הפסיכולוג הפרטי, התנהגותו התקינה בכלא,
12 יציאתו ליותר מ- 180 חופשות, גילו המופלג ומצבו הרפואי, הערכת גורמי
13 הטיפול היא שהעותר מתחרט, מגלה אחריות על מעשיו ונתרם מהטיפול
14 הפרטני. בתכנית השיקום של המועצה המקומית יש כדי לאיין את מסוכנותו
15 של העותר.
16
17 5. העותר עומד בתנאי סי' 10(ב) לחוק. בחינת עמידתו נעשית גם בהתאם למצבו
18 ולנתונו הסובייקטיביים. העובדה שחל אצל העותר, בגילו המופלג, שינוי
19 תפיסתי בקשר לפסול שבמעשיו, הינה משמעותית. ייעודו של השיקול בדבר
20 שינוי בולט וממשי הינו להפיג את החשש מפני מסוכנות עתידית. משעה
21 שגורמי הטיפול וועדת אלמ"ב הגיעו למסקנה שכיום, להבדיל מהעבר, רמת
22 מסוכנותו של העותר נמוכה, הדבר מעיד על העובדה שחל בו שינוי בולט
23 וממשי.
24
25 6. דחיית המשיבה את מסקנות ועדת אלמ"ב אינה מוצדקת ואינה סבירה.
26 בפסיקה נקבע כי יש ליתן להמלצות ועדת אלמ"ב משקל רב. ועדת אלמ"ב
27 שקלה את כלל נתוני העותר ולראשונה המליצה על שחרורו המוקדם.
28 המשיבה החליפה את שיקול דעתה של הוועדה המקצועית במקום שלא נפל כל
29 פגם בהפעלת אותו שיקול דעת.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

7. המשיבה התעלמה מהתמורות שחלו באישיות העותר מאז החל לקבל טיפול
בשפה הערבית, כפי שבאו לידי ביטוי בחו"ד משלימה של הפסיכולוג ד"ר
עאסלה, וכן מתכנית הטיפול ושיקום בקהילה שהוצגה.
8. העותר מודע לחומרת מעשיו, מתחרט ומצר על התוצאות הטרגיות של קיפוח
חיי בתו. המשיבה הביעה דעתה כלפי העותר בהסתמך רק על חומרת העבירה
ונסיבותיה וללא כל זיקה למצבו העכשווי של העותר, בניגוד לאמות המידה
שנקבעו בפסיקה. שיקול חומרת העבירה אינו יכול לעמוד כשיקול יחיד ובלעדי
בבסיס המסקנה שהעותר אינו ראוי לשחרור.
9. במהלך הטיעונים בפנינו טענה ב"כ העותר שהמשיבה טעתה כשלא יישמה את
סעיף 10(ב) למקרה הקונקרטי של העותר, כשהטיפולים שעבר בכלא גרמו
לשינוי תודעתי שחל אצלו בקשר למניע שגרם לו לרצוח את בתו.
השוואת דוחות ועדת אלמ"ב מוכיחה שהעותר עבר שינוי תודעתי שכן הוא
נענה לטיפולים, למרות שהופסקו בגלל מחלתו, והגיב בצורה טובה לטיפולים
של הפסיכולוג הפרטי.
המשיבה טעתה כשייחסה לסעיף 10(ב) לחוק משקל בלעדי ולא בחנה אם
העותר מסוכן ואם יש לו סיכויי שיקום לאחר שחרורו.
לטענת ב"כ העותר, שחרורו לא יסכן אחרים שכן משפחתו לא תקלוט אותו
כגיבור, הוא זקוק לעזרה סיעודית ויהיה בפיקוח המועצה המקומית.
תגובת ב"כ המשיב 2 לעתירה:
1. סי' 10(ב) לחוק קובע קריטריון נוסף לשחרור אסיר עולם, שעניינו האם חל
באסיר שינוי בולט וממשי מבחינת הבנת חומרת מעשיו ומבחינת מוכנותו
להשתלב בחברה ולתרום לה.
שינוי זה הוא תנאי סף לדיון בשחרור מוקדם. על פי הפסיקה, משמעות "שינוי
בולט וממשי" הוא שינוי אובייקטיבי מהותי. אמות המידה האובייקטיביות
כוללות שינוי דפוסי התנהגות וחשיבה עברייניים שהוכחו לאורך זמן ניכר. יש
להעדיף את האינטרס של החברה על האינטרס של האסיר לשחרור מוקדם,
ושחרור אינו צריך להיות עניין שבשגרה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

- 1 העותר לא הוכיח שינוי בולט וממשי מבחינת הבנת חומרת מעשיו ולא הרים
2 את הנטל הדרוש להוכיח ששינה את תפיסת עולמו.
3
- 4 לאור כל הנתונים שהוצגו מסוכנות העותר עומדת בעינה ולא ניתן לומר
5 שהוכיח סיכויי שיקום אמיתיים כדרישת סי' 9 לחוק, וודאי שלא ניתן לקבוע
6 שעבר שינוי בולט ומהותי כדרישת סי' 10(ב) לחוק.
7
- 8 העובדה שהעותר הינו קשיש שסובל מבעיות רפואיות אינה יכולה לשמש נימוק
9 לשחרורו, שכן הוא ביצע את העבירה בגיל 70, ואין מדובר בבקשה לשחרור
10 מוקדם מטעמים רפואיים. כך גם לגבי אי יכולתו של העותר להתמיד בשיקום
11 מטעמים שאינם תלויים בו, שכן על ביהמ"ש לשקול את השינוי שעבר העותר
12 באופן אובייקטיבי, ולא בשים לב ליכולות התובנה וההבנה של האסיר
13 הספציפי.
14
- 15 החלטת הוועדה סבירה ואין בה פגם היורד לשורשו של עניין המצדיק את
16 התערבות ביהמ"ש.
17
- 18 במהלך הדיון בפנינו טענה ב"כ המשיב שהעותר לא התחיל בטיפול לפני שמצבו
19 הרפואי הידרדר ולא עבר דרך שיקומית שמצביעה על שינוי אובייקטיבי, בולט
20 ומהותי כפי שמצפים מאסיר עולם, כמו העותר, לאור חומרת מעשהו.
21

דיון והכרעה

- 22
- 23
- 24 1. הוראות החוק שחלות על החלטת הוועדה נושא העתירה המתייחסת לעותר,
25 שהוא אסיר עולם שעונש מאסר העולם שהוטל עליו בגין רצח בתו ונקצב ע"י
26 נשיא המדינה ל- 25 שנה, כוללות פרט להוראות סעיף 9 לחוק שחלות על
27 שחרורו המוקדם של כל אסיר, גם את הוראות סעיפים 5 ו- 10 לחוק שזו
28 לשונן.
29
- 30

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

סעיף 5 :

1
2 "אסיר עולם שעונשו נקצב ושנשא לפחות שני שלישים
3 מהתקופה שנקצבה, רשאית ועדת שחרורים מיוחדת
4 לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר; ואולם
5 לא תשחרר ועדת השחרורים המיוחדת אסיר עולם כאמור,
6 אלא אם כן שוכנעה כי האסיר ראוי לשחרור וכי שחרורו
7 אינו מסכן את שלום הציבור".

סעיף 10(ב) :

8
9
10 "ב) ועדת שחרורים מיוחדת, בבואה להחליט בענין
11 שחרור על-תנאי של אסיר עולם, תשקול, נוסף על
12 שיקולים אחרים האמורים בחוק זה, האם חל באסיר שינוי
13 בולט וממשי מבחינת הבנת חומרת מעשיו ומבחינת
14 מוכנותו להשתלב בחברה ולתרום לה".

15
16 2. מצירוף הוראות הסעיפים הנ"ל והוראות סעיף 9 לחוק וההלכה הפסוקה בכל
17 הקשור לשחרורו המוקדם של אסיר לא רק אסיר עולם, עולה שעל העותר
18 מוטל נטל ההוכחה לשכנע את הוועדה שהוא ראוי לשחרור מוקדם, וששחרורו
19 המוקדם לא יסכן את הציבור שכן אין לו זכות קנויה לשחרור מוקדם (ראה
20 פסק דינו של כב' השופט מלצר, בבג"צ 6067/11 ואח' הפצ"ר ואח' נ' הוועדה
21 הצבאית לעיון בעונש ואח', ניתן ביום 2.2.12).

22
23 3. גם אם נקבל את טענת ב"כ העותר שהתנאי של "שינוי בולט ומשמעותי"
24 שקבוע בסעיף 10(ב) לחוק איננו "תנאי סף" לשחרורו המוקדם של אסיר עולם,
25 הרי מדובר בתנאי הכרחי לשחרורו המוקדם של אסיר עולם, בנוסף לתנאים
26 שקבועים לשחרורו המוקדם כל אסיר בסעיף 9 לחוק ובנוסף לתנאי הקבוע
27 בסעיף 5 לחוק, ואשר בלעדיו לא ישוחרר אסיר עולם על תנאי.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

- 1 כך הם פני הדברים במיוחד לגבי העותר שרצח את בתו בכך שהצית אותה על
2 מנת שלא יתגלה הריונה ובכך למנוע את הבושה הכרוכה בגילוי וכדי להחזיר
3 את הכבוד למשפחתו, ולאחר שהצית אותה צפה במשך חצי שעה בלהבות על
4 מנת לוודא שנותר ממנה רק אפר (ראה סעיף 4 לכתב האישום שצורף כנספח ב'
5 לתגובת המשיב).
- 6
- 7 המבחן שעל הוועדה, ובעקבותיה על ביהמ"ש, להפעיל על מנת לקבוע אם
8 העותר ממלא את התנאי שקבוע בסעיף 10(ב) לחוק הוא מבחן אובייקטיבי,
9 דהיינו, על העותר להוכיח שחל בו שינוי בולט וממשי שמצדיק את חזרתו
10 לחברה הנורמטיבית מבלי שיסכן אותה.
- 11 בעע"א 1119/07 **זעור מופלח נ' היועמ"ש** קבע ביהמ"ש המחוזי בת"א כי
12 כאשר המחוקק מדבר בסעיף 10(ב) לחוק על "שינוי בולט וממשי" מדובר
13 באמות מידה אובייקטיביות, שכוללות גם שינוי דפוסי התנהגות וחשיבה
14 עברייניים שהוכחו לאורך תקופה ניכרת.
- 15
- 16 אף אנו, כמו הוועדה, איננו מתעלמים מהשינוי שחל בעמדת ועדת אלמ"ב בכל
17 הקשור להמלצתה לשחרר את העותר על תנאי, שכן מדובר בגורם מקצועי
18 שהמלצתו נחוצה לצורך שחרורו המוקדם של אסיר שמרצה מאסר בגין עבירת
19 אלימות, לרבות אסיר עולם כמו העותר.
- 20 עם זאת, עיון בחוות דעת ועדת אלמ"ב מיום 24.8.12, שצורפה כנספח ע/3,
21 לעתירה מעלה שהיא ביססה את המלצתה ואת הערכתה כי מסוכנותו של
22 העותר לטווח הארוך נמוכה, על כך שמשפחתו מגויסת ובשלה לשחרורו, על
23 התרשמות גורמי הטיפול בכלא מהדרדרות במצבו הרפואי ואי התאמתו
24 לטיפול, על יתרת מאסרו הקצרה יחסית ועל נכונותו לשינוי.
- 25
- 26 אף אנו, כמו הוועדה לא מתעלמים מהנימוקים הנ"ל אך אין בהם כדי להביא
27 למסקנה שחל בעותר אותו שינוי בולט ומהותי כנדרש בסעיף 10(ב) שכן
28 הוועדה כותבת בסיפא חוות דעתה שאמנם לא חל שינוי מהותי במצבו של
29 העותר מבחינה טיפולית אך הטיפול בו נקטע שלא מיוזמתו ושליטתו.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

- 1 כך גם כותבת ועדת אלמ"ב, על בסיס התרשמות גורמי הטיפול בעותר בכלא,
2 שהמוטיבציה של העותר לטיפול איננה אמיתית אלא מונעת מרצונו להשיג
3 רווחים משניים, ואילו גורמי הטיפול בעותר במר"ש מתרשמים שיכולתו של
4 העותר להפיק תועלת מהטיפול נמוכה בגלל מגבלותיו הרפואיות
5 והקוגניטיביות.
- 6
- 7 כך גם איננו מתעלמים מגילו המבוגר של העותר (שרצח את בתו כשהיה בן 70),
8 ממצבו הרפואי, מתפקודו התקין של העותר במהלך מאסרו ומנסיבותיו
9 האישיות כפי שנטענו בפני הוועדה ובפנינו, אך אין בהם כדי ללמד על שינוי
10 בולט ומהותי שחל בעותר והמצדיק את שחרורו המוקדם בהתאם לסעיף 10(ב)
11 לחוק.
- 12
- 13 לא למותר לציין כי החלטת הוועדה נושא העתירה ניתנה במסגרת "דיון חוזר"
14 שקיימה עפ"י הוראות סעיף 19 לחוק בהחלטת הוועדה מיום 29.7.10 שדחתה,
15 כמו ועדות קודמות, את בקשת העותר לשחרור על תנאי.
- 16
- 17 החלטת הוועדה נושא העתירה לפיה לא חל שינוי בנסיבות שעמדו בבסיס
18 החלטת הוועדה מיום 29.7.10 ושהעותר לא הוכיח שינוי בולט ומהותי כנדרש
19 בסעיף 10(ב) לחוק היא החלטה סבירה ומוצדקת, שלקחה בחשבון את כל
20 הנתונים הרלוונטיים שהובאו בפניה ובפנינו לצורך החלטתה אם לשחרר את
21 העותר על תנאי.
- 22

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 30513-02-13 חסן נ' ועדת השחרורים המיוחדת

1

2

10. אנו דוחים את העתירה.

3

4

ניתן והודע היום, כ"ו תמוז תשע"ג, 4 ביולי 2013, במעמד ב"כ הצדדים והעותר.

אהרון מקובר, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

אברהם טל, סג"נ
אב"ד

5